

фінансових результатів. Відповідно в результаті здійснення наведених вище процедур аудитор надає рекомендації та складає про них висновки.

Здійснення внутрішнього аудиту сприяє координації з діями незалежних аудиторських фірм під час проведення зовнішнього аудиту банку з метою забезпечення оптимальних умов, за яких аудиторські фірми можуть з довірою покластися на висновки служби внутрішнього аудиту для уникнення дублювання зусиль [3].

Таким чином, аналіз вищенаведених функцій системи внутрішнього аудиту в банках дає підстави стверджувати про важливість і необхідність наявності органів внутрішнього аудиту в банках, оскільки він є одним із основних чинників їх успішного функціонування.

Безперечно, система внутрішнього аудиту банку повинна постійно вдосконалюватися шляхом підвищення кваліфікації аудиторів, вдосконалення внутрішньобанківських стандартів аудиту та покращення системи проведення аудиту.

Список використаної літератури:

1. [Зоря О. П. Методика внутрішнього аудиту кредитних операцій ПАТ "ВТБ банк" \[Текст\] / О. П. Зоря, Н. В. Шевченко // Ефективна економіка. — 2014. — № 6.](#)
2. Чабанова Н. Дистанційний аудит як складова внутрішнього аудиту банку // Вісник НБУ. — 2007. — № 2. — С. 19-21
3. Положення про організацію внутрішнього аудиту в комерційних банках України, затверджене постановою Правління НБУ від 20 березня 1998 р. N 114
4. [Урussoва З. П. Внутрішній аудит і контроль операцій комерційних банків України / З. П. Урussoва // Сталий розвиток економіки. - 2013. - № 3. - С. 278-282. - Режим доступу: \[http://nbuv.gov.ua/j-pdf/sre_2013_3_61.pdf\]\(http://nbuv.gov.ua/j-pdf/sre_2013_3_61.pdf\)](#)

УДК 657.6:658.148:621

КОНТРОЛЬ ЗАЛУЧЕННЯ КОШТІВ НА МАШИНОБУДІВНІ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ

Г.О. Партин, Р.І. Заdereцька

Національний університет «Львівська політехніка», вул. Степана Бандери, 12, Львів, Львівська область, Україна, 79000

Вступ. Сучасні умови та методи управління підприємством потребують розробки ефективної системи контролю організації, яка б максимально відповідала змінам зовнішнього та внутрішнього середовища. Залучення коштів як окремий управлінський процес потребує постійного контролю та нагляду. Це зумовлено високим ризиком операцій із залучення коштів, оскільки прийняття неправильних управлінських рішень може спричинити втрату платоспроможності підприємства, зниження його ліквідності, а відтак зумовити формування кризової економічної ситуації. Науковці наголошують, що система контролю не може існувати відокремлено, а має слугувати для постійного моніторингу ефективності здійснення управлінських рішень, прийнятих для забезпечення реалізації цілей та завдань підприємства[1;2]. Водночас, недостатньо висвітленими залишаються питання пов'язані із формуванням системи контролю за

процесами залучення коштів, зокрема існує необхідність визначення теоретико-методичних аспектів впровадження такої системи та побудови системи показників, які б виявляли вплив залучення коштів на ефективність діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу. Залучення коштів має бути орієнтоване на конкретну стратегічну мету, яку планує досягнути підприємство. Відтак, для забезпечення повноцінного контролю необхідно застосовувати кількісні показники. Система показників контролю та оцінювання залучення коштів на машинобудівні підприємства має забезпечити: можливість її адаптації до умов будь-якого підприємства незалежно від сфери і обсягів діяльності та стадії життєвого циклу; управління залученими коштами з позицій системного підходу; орієнтацію на досягнення стратегічних і тактичних завдань підприємства, які є ключовими для контролю та оцінювання результатів залучення коштів. У зв'язку з цим мають бути виділені найважливіші аспекти процесу залучення коштів, що дасть змогу в майбутньому узгодити комплекс оперативних заходів з обраною стратегією; оцінювання ефективності з позицій всіх складових залучення коштів.

Аналіз літературних джерел та вивчення практики організації процесів залучення коштів на машинобудівні підприємства дають змогу запропонувати систему показників оцінювання ефективності залучення коштів, які доцільно класифікувати за такими основними групами: показники активності залучення коштів, показники ризику та загальні показники ефективності залучення коштів.

Здійснення аналізу руху залучених коштів машинобудівних підприємств за запропонованою системою показників забезпечує встановлення причини виникнення негативних тенденцій, диспропорцій та незбалансованості грошових надходжень і видатків, а відтак визначення «вузьких місць» у процесі залучення коштів на машинобудівні підприємства.

Група показників активності залучення коштів відображає темпи росту обсягів залучення коштів у певній формі та з використанням відповідних методів, зокрема сюди належать показники частки коштів залучених у грошовій формі у довгостроковому та короткостроковому періодах, коефіцієнт співвідношення темпів приросту обсягів залучення коштів і темпів росту доходу, частка залучених коштів із використанням певного методу, коефіцієнт інтенсивності залучення коштів.

Показники ризику залучення коштів обчислюються для виявлення відхилень у обсягах і витратах щодо залучення коштів на машинобудівне підприємства, а відтак для ідентифікації несприятливої зміни зазначених параметрів, що збільшує ризик фінансування виробничо-господарської діяльності. Зокрема, слід виокремити коефіцієнт достатності обсягів залучення коштів, коефіцієнт витратності залучення коштів, коефіцієнт допустимості зростання витрат на залучення коштів та узагальнюючий показник рівня ризику.

Група показників, що характеризують ефективність залучення коштів узагальнює вплив залучення коштів на результати фінансово-економічної діяльності підприємства. Зокрема, за допомогою показника приросту доданої економічної вартості виявляють чи зросли конкурентні переваги машинобудівного підприємства та чи покращилась його ринкова позиція. Коефіцієнт приросту рентабельності активів дає змогу визначити ефективність розміщення залучених коштів у активи підприємства та їх здатність при цьому генерувати прибуток. Коефіцієнт приросту доданої

економічної вартості відображає зростання доданої економічної вартості на кожну одиницю додатково залучених коштів. Коефіцієнт ефективності розміщення залучених коштів характеризує приріст готівкового обороту підприємства на одиницю залучених коштів. Зниження значення показника є негативним, оскільки свідчить про перевищення вихідних грошових потоків над вхідними. Значення показника обертання залучення коштів відображає швидкість обороту залучених коштів. Зниження значення показника свідчить про зменшення ефективності використання залучених коштів. Рентабельність залучення коштів характеризує наскільки прибутковим є залучення коштів на машинобудівне підприємство. Коефіцієнт зміни дохідності залучення коштів відображає скільки одиниць додатково генерованого доходу припадає на одиницю залучення коштів, а відтак чи ефективно використовуються додатково залучені кошти у господарській діяльності машинобудівного підприємства. Запровадження системи контролю за залученням коштів на машинобудівному підприємстві має стати підґрунтям не лише для формування інформаційної бази для прийняття керівництвом раціональних управлінських рішень щодо фінансового забезпечення потреб підприємства, а й інструментом досягнення основної мети діяльності - підвищення доданої економічної вартості та посилення конкурентних позицій.

Список використаних джерел.

1. [Колодзів О. М.](#) Формування багаторівневої системи показників фінансування діяльності / О. М. Колодзів // [Актуальні проблеми економіки](#). - 2013. - № 8. - С. 32-44.
2. Степура В. В. Удосконалення методичного інструментарію фінансового планування / В. В. Степура // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. - 2014. - № 1. - С. 138-144.

УДК 657.42

НАПРЯМИ АУДИТУ ДОХОДІВ ТОРГОВИХ ПІДПРИЄМСТВ: ВПЛИВ ГАЛУЗЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ

О. А. Петрик, І. О. Мариніч

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В.
Гетьмана»*

Важливим видом підприємницької діяльності є торговельна діяльність, яка має провідну роль у розвитку споживчого ринку. Прогресивні зміни у цій сфері за останні роки, а саме використання нових торговельних форматів та технологій продаж, залучення інвестицій та інші, зумовлюють необхідність удосконалення теоретичних і практичних аспектів методики й організації здійснення аудиту торговельних операцій. Нині існують певні проблеми в організаційних і методичних підходах до аудиту доходів торговельних підприємств, оскільки проведення перевірки вимагає від аудитора знання нормативно-правових актів, правильного планування аудиторської перевірки, розробку робочих документів по збору аудиторських доказів.